

הלכות הדף היומי

מסכת בבא בתרא

תוכן

- א. היו נקעים עמוקים עשרה טפחים או סלעים גבוהים עשרה טפחים אין נמדדין עמה פחות מכאן נמדדין עמה ... בנקעים מלאים מים עסקינן משום דלאו בני זריעה נינהו..... 1
- ב. אף על פי שאין מלאים מים ... כי קתני דומיא דסלעים אפחות מכאן ... מרשים שאמרו בית ארבעת קבין ... והוא שמובלעין בחמשת קבין ... והוא שמובלעין ברובה של שדה 2
- ג. רובן במעומה ומעומן ברובה תיקו כשיר מהו כשורה מהו איצטדינין מהו דרך עקלתון מהו תיקו..... 5
- ד. אם היה סלע יחידי אפי' כל שהוא אין נמדד עמה ואם היה סמוך למצר אפי' כל שהוא אין נמדד עמה ... מופסק עפר בינתים מהו תיקו..... 6
- ה. עפר מלמטה וצונמא למעלה עפר מלמעלה וצונמא מלמטה מהו תיקו..... 6
- ו. בית כור עפר אני מוכר לך מדה בחבל פחת כל שהוא ינכה הותר כל שהוא יחזיר 7
- ז. ואם אמר הן חסר הן יתר אפילו פחת רובע לסאה או הותר רובע לסאה הגיעו יותר מכאן יעשה חשבון..... 7
- ח. מה הוא מחזיר לו מעות ואם רצה מחזיר לו קרקע ולמה אמרו מחזיר לו מעות לייפות כחו של מוכר שאם שייר בשדה בית תשעה קבין..... 8
- ט. ובגינה בית חצי קב ... ולא את הרובע בלבד הוא מחזיר אלא את כל המותר..... 9

דף קג.

א. היו נקעים עמוקים עשרה טפחים או סלעים גבוהים עשרה טפחים אין נמדדין עמה פחות מכאן נמדדין עמה ... בנקעים מלאים מים עסקינן משום דלאו בני זריעה נינהו

כבר התבאר במסכת קידושין דף סא. ששדה¹ שירשה אדם ממורישיו היא הנקראת שדה אחוזה, והרי הוא בבעלותו הגמורה; משום כך הקדשת השדה

¹ רמב"ם הלכות ערכין ותרומין פרק ד הלכה א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

יכולה להביא לידי מסירתו המוחלטת להקדש. ושדה שלקחה או זכה בה היא הנקראת שדה מקנה, זכות הקונה בשדה מוגבלת מבחינה עניינית וזמנית, שהרי קנה רק את זכות אכילת פירות עד היובל. זכות זו נתונה לו אפוא רק עד היובל, ואחר כך השדה חוזר לידי המוכר. והמקדיש שדה אחוזתו מורדין אותה, וערכה הוא הערך הקצוב בתורה.

בשמודדין² את שדה האחוזה, אין מורדין אלא מקומות הראויין לזריעה, היו שם סלעים גבוהים עשרה טפחים³ או נקעים כלומו בורות או תעלות, מלאים מים עמוקים עשרה טפחים, אין נמדין עמה⁴, פחות מכאן נמדין עמה. כלומר מעביר עליהם החבל ומודד והולך⁵.

היו בה מקומות⁶ נמוכות עשרה או יותר ואין בהן מים נמדין בפני עצמן⁷, ואינו מבליע אותם בחבל המדה אלא נמדין בפני עצמן, ומחשבין להם מה שראוי להם, שהרי הצדדין והעומק שלהם ראויים לזריעה. וי"א שנמדין עמה⁸.

ב. אף על פי שאין מלאים מים ... כי קתני דומיא דסלעים אפחות מכאן ... טרשים שאמרו בית ארבעת קבין ...

² רמב"ם שם הלכה יג

³ ושיעור רחבן לא נתפרש ודינו לכאורה כדין קידושין להלן אולם אפשר לחלק דהתם משום שיכול לזרוע ולהביא ואילו הכא הוא משום דנישב כשטח בפני עצמו, אולם לפי מה שיבואר להלן גבי מכר שבגבוהים עשרה ורחבים ארבעה טפחים וכן בעמוקים בשיעור זה, שאז הן חשובים מקום בפני עצמן ולענין שבת מחשבי רשות היחיד. כמש"כ סמ"ע חו"מ ריח ד א"כ ה"ה הכא הרי הם כמקום בפני עצמו ואינו חלק מכלל שדה האחוזה, וצ"ע.

⁴ ודעת הרשב"ם דאין נמדין עמה ופודה בפ"ע אלא דפודה בשווי כיון דאין ראוי לזריעה והמקשה דס"ד דראוי לזריעה פריך דליפריק ג"כ לפי זרע. ביאור הגר"א חו"מ ריח אות ה

⁵ רדב"ז הלכה יד

⁶ רמב"ם שם ורדב"ז הלכה יד

⁷ עיין לח"מ שהקשה שבפ"ז מהלכות אישות כתב רבינו דאם אינם מלאים מים נמדין עמו משמע דמפרש כפי' הר"א שם במאי דמקשה גמ' (דף כ"ה) וליקדשו באנפי נפשייהו וכאן נראה דמפרש בענין אחר.

⁸ השנות הראב"ד שם והקשה על הרמב"ם שסנמ' משמשע שנמדיים עמה, ועיין כסף משנה שכתב ואיני יודע היכן ראה בגמרא דנמדין עמה דהא כי סד"א דמיירי כשאין בהם מים אקשי ולקדשו באפי נפשייהו משמע דאי היה אמר דקדשי באפי נפשייהו הוה נחא ליה וכי שני ליה דמתני' במלאים מים משמע דכי אינם מלאים מים קדשי באפי נפשייהו ונפקותא דקדשי באפי נפשייהו היינו ודאי שמחשבין מה שראוי להם שדבר פשוט הוא שאינם שוים כמו שאר השדה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא בתרא

והוא שמובלעין בחמשת קבין ... והוא שמובלעין ברובה של שדה

כבר התבאר במסכת קידושין דף סא. ולעיל דף קב: שהמוכר לחבירו מדת קרקע לזריעה, ויש בה מקומות שאינם ראויים לזריעה, נתנו חז"ל שיעורים באיזה אופן נכללים במדת הקרקע, ובאיזה אופן אינם נמדדים כמו שיבואר להלן, והוא עפ"י אומד דעת בני אדם להקפיד בכך.

בזמננו שאין מוכרים בלשון בית כור, אלא במדת האמה, או הדונם וכדומה, יכול לומר לו לבנות מכרתי לך, ונכלל במידת הקרקע גם המקומות שאינם ראויים לזריעה או שהם גבוהים ונמוכים. אא"כ פירש שקונה לזריעה, או לנטיעה⁹.

האומר לחבירו¹⁰ בית כור עפר אני מוכר לך, והוא הדין אם אמר בית כור לבר¹¹, כלומר שדה ששטחו 75,000 אמה¹², כלומר 274*274 אמה בקירוב, או כל מידה אחרת¹³ שני לשונות אלו, כיון שהזכיר בית סתמא משמעותו הוא שרוצה ליקח קרקע לזריעה, ולא לבנין או לשטוח בה פירות או תבואה, לפיכך אם היו בה גאיות קטנים עמוקים עשרה טפחים, ורחבן ארבעה, אף על פי שאין בהם מים¹⁴, או שיש בה סלעין גבוהין עשרה טפחים ורחבן

⁹ ולא מצאתי שיעור קפידא בקרקע העומד ליטע. פתחי חושן חלק ח פרק יד הערה קלח

¹⁰ שו"ע ונו"כ חו"מ ריח א

¹¹ . ולאפוקי ממאן דאמר דדוקא בית כור עפר דגילה דעתו דקנהו לזריעה, משא"כ בית כור סתם דאיכא למימר לבנות עליה בית או למשטח עליה פירות קנהו, קמ"ל. ועיין בטור (סעיף ב') שכתב דעות בזה. סמ"ע שם ב

¹² שהרי בית סאה הוא 50*50 = 2500 וחומר הוא פי 30 מכך. רמב"ם שם הלכה ד ולח"מ שם.

¹³ לפי חשבון, כן כתב רשב"ם (ב"ב ק"ג ע"א ד"ה מרשין) גבי מרשים דרבי יצחק. חבל יוסף שם א

¹⁴ פירוש, ואז ראוי לזרוע בתוכו, ומינה דה"ה בסלעים דאע"פ שיש עליהן עפר הרבה מלמעלה עד שראויין לזריעה, סמ"ע שם ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

ארבעה טפחים¹⁵ ואין בהם¹⁶ רובע הקב¹⁷, אין נכללים בתוך הבית כור, שאין אדם רוצה ליתן מעותיו במקום אחד ונראין כשנים או שלשה מקומות, אלא מודדין לו קרקע המישור שביניהם וצריך לקבלו, ואינו יכול לומר איני רוצה שדה מופסקת בסלעים ובגאיות, ואלו הגאיות והסלעים נוטל הלוקח בכלל הבית כור בלא דמים.

ובלבד שלא יפסיקו בכל אורך השדה, בענין שיוכל להעביר המחרישה ביניהם, אבל אם מפסיקין שאינו יכול להעביר המחרישה ביניהם גם השדה אינו צריך לקבל¹⁸. וי"א¹⁹ שאין הלוקח מקבל הסלעים או הגאיות אלא נשארו למוכר, ומכל מקום הלוקח צריך ליקח שאר השדה בלבד, שיוכל להעביר המחרישה ביניהם. ואם יש בהן רובע הקב, לכו"ע נשארו למוכר, למרות שצריך לקחת הלוקח לקחת²⁰.

לא היו הסלעים גבוהים עשרה או לא היו הבקעים עמוקים עשרה, אפילו הם מלאים מים נמדדים עמה, שאין לך שדה שאין בה טרשין ובטלין עמה.

במה דברים אמורים כשלא היו בהם אלא בית ארבע קבין²¹, הוא ל"ג אמות וב' טפחים על אורך חמשים אמה²². והיו אלו הארבע קבין מובלעים בתוך חמשת קבין שהם בתוך רובה של שדה, פירוש כגון שאלו חמשה קבין

¹⁵ שאז הן חשובים מקום בפני עצמן ולענין שבת מחשבי רשות היחיד. סמ"ע שם ד

¹⁶ רמ"א שם והיא דעת הרמב"ם [פכ"ח ממכירה ה"א] וכן כתב הרמ"ה ובתנאי שלא יהיה באחד מהן רובע הקב דאם יש בו רובע הקב לא מזדבני, ור"ל דלא מזדבני בכלל שאר בית כור שילקחם הלוקח בלא דמים. סמ"ע שם ה, ולעניות דעתי פשוט דכוונת הרב דרובע במקום אחד אפילו אינו גבוה עשרה אינו נמדד, שהרי הוא כסלע יחידי המוכר שם סעי' ב. חבל יוסף ב

¹⁷ שיעור בית רובע הוא עשר אמות על י"א, כמפורש בפרק ב' דכלאים [תוספתא ה"ז], ואם כן משמע בהדיא שעד עשר אמות הרי הוא נמדד עמה, (אם הוא פחות מעשרה בנובה) ודלא כדעת הרמב"ן [ב"ב ק"ג ע"א ד"ה טרשין] שכתב דבד' אמות אינו נמדד, והסמ"ע [שם] עמד בזה למה השמיטו דברי הרמב"ן שהוא מהירושלמי [ב"ב פ"ז ה"א], עיין שם. חבל יוסף שם

¹⁸ לבוש וסמ"ע שם ו

¹⁹ רמ"א שם כדעת הרא"ש הרשב"ם ונמק"י

²⁰ אם יש בו רובע לא מזדבן ונשאר למוכר אף לדעת הרמב"ם וש"ע. רמ"ה דהוי דבר חשוב. סמ"ע שם ה וביאור הגר"א ג

²¹ ד' קבין לכור וכן לפי ערך שלא יהי' קב א' כשמוכר לו בית רביעית כור דעד שיעור זה מוחל הלוקח ומקבל במקחו טרשים וגאיות טפי לא

²² תפארת ישראל שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

שמובלעין בה²³ היא רצועה אחת ארוכה וקצרה עד שמחזקת רובה של שדה, אבל אם היו יותר על ארבע קבין והם גבוהים שלשה טפחים²⁴, או שהיו מפוזרים הרבה, או אינם מובלעים בתוך חמשה קבין, ובתוך רובה של שדה, אף על פי שאין בהם עשרה, אינם נמדדים עמהם.

דף קג:

ג. רובן במעוטה ומעוטן ברובה תיקו כשיר מהו כשורה מהו איצטדינין מהו דרך עקלתון מהו תיקו

אם היו רובן²⁵ של ארבע קבין טרשין אלו במיעוטו של בית כור והמיעוט הנשאר מארבע קבין אלו ברובה של בית כור הרי זה ספק, כגון שהרצועה אינה הולכת בשוה אלא במקום אחד רחבה הרבה ובמקום אחד קצרה הרבה ויגיע רוב הטרשין במיעוטה של הרצועה ומיעוט הטרשין ברובה של הרצועה או שהיו הטרשין כחוט שוה ומחלקת את הקרקע שאין המחרשה נכנס ביניהם.

או שהיו הטרשין כמו עיגול או כמו משולש או שהיו בהם בליטות בהצדדים שהטרשין מכונסין במקום אחד אלא שיוצאין מהם בליטות הרבה ובתוך הבליטות נכנסת השדה אם זהו כמפוזר ועולה בחשבון או הוי כמכונס ואינו עולה.

או שהיה דרך עקלתון שהטרשין מדובקין זה לזה בעקלתון והשדה נכנסת בין העקמומית כל אלו נשארו בספק, והמוציא מחבירו עליו הראיה.

ולכן אם כבר נתן הלוקח המעות עליו לקבלה ואם עדיין לא נתן א"צ לקבלה.

²³ דיש קב מישור ביניהן הפסק דאל"כ מחשב כסלע יחיד

²⁴ רמ"א שם. דכל פחות מנ' כארץ מישור דמי גם בעלמא אמרינן דהוי כלבוד

²⁵ שו"ע ונו"כ שם ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא בתרא

ד. אם היה סלע יחידי אפי' כל שהוא אין נמדד עמה ואם היה סמוך למצר אפי' כל שהוא אין נמדד עמה ... מופסק עפר בינתיים מהו תיקו

היה בו סלע²⁶ יחידי אפילו בית רובע לכור, אין נמדד עמה²⁷. וי"א²⁸ שהרי זה כטרשין הנ"ל, אך אם היה סלע יחידי שאינו מובלע בתוך השדה אלא עומד אצלו, אפילו בית רובע לכור אין נמדד עמה.

ואם היה סמוך למצר אפילו כל שהוא, אף על פי שהוא מובלע בתוך השדה אין נמדד עמה²⁹, הפסיק עפר בין סלע למצר הרי זה ספק.

ה. עפר מלמטה וצונמא למעלה עפר מלמעלה וצונמא מלמטה מהו תיקו

אם היה עפר³⁰ מלמעלה וסלע מלמטה וראויין לזריעה קצת, אבל מ"מ אין יניקת הזרעים בטוב כיון שסלע למטה מהעפר³¹, או סלע מלמעלה ועפר מלמטה ואפשר להעתיק ולעקור הסלע משם ויהיה תחתיו ראוי לזרוע, הרי זה ספק והמוציא מחבירו עליו הראיה, כיצד, אם כבר נתן המעות צריך לקבלו ואין זה צריך להחזיר המעות, ואם עדיין לא נתנם אין צריך לקבלו.

²⁶ שו"ע ונו"כ שם ה

²⁷ שו"ע בדעת הרמב"ם דכשאמרו [שם ע"א] דנמדדין עמו אפילו טרשין של ד' קבין אם אין גבוהין י' טפחים, הני מילי טרשין כעין צרורות, אבל סלע של רובע שם בפני עצמו יש לו ואינו נמדד עמו, עכ"ל רשב"א [שם ע"ב ד"ה אם].

²⁸ ר"ש [שם ד"ה תנא] והטור [סעיף ה'] פירשו דקאי אאם עומד חוץ ממיצר השדה, ע"ש. סמ"ע שם כב
²⁹ ל כיון שהסלע עומד סמוך למיצר, אפילו אינו גבוה [י'] וגם אינו רחב [י'] [ד'] אלא כל שהוא אינו נמדד עם הבית כור שלקת, דאין מודדין טרשין עם השדה אלא כשהיא עומדת בתוך השדה, ומסיק וקאמר דאם אינו סמוך ממש להמיצר אלא מפסיק בין הסלע למיצר מעט עפר, זהו ספק אם נמדד עמו אם אינו גבוה י' ורחב ד', דהוא איבעיא דלא איפשטא בגמרא [שם]. סמ"ע שם כג

³⁰ שו"ע ונו"כ שם ד

³¹ סמ"ע שם כ

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא בתרא

ו. בית כור עפר אני מוכר לך מדה בחבל פחת כל שהוא

ינכה הותיר כל שהוא יחזיר

האומר להבירו³² בית כור עפר מדה בחבל אני מוכר לך, מדאמר מדה בחבל משמעו בצמצום אני מוכר לך שדה שיש בו בית כור עפר כמו שמודדין במדת החבל מצומצם לא פחות ולא יותר³³, לפיכך אם פחת אפילו כל שהוא מנכה לו הדמים³⁴ ואם הותיר כל שהוא יחזיר לו³⁵.

ז. ואם אמר הן חסר הן יתר אפילו פחת רובע לסאה או

הותיר רובע לסאה הגיעו יותר מכאן יעשה חשבון

ואם אמר לו³⁶ בית כור עפר, זה³⁷, אני מוכר לך, אפילו אינו עומד בתוכו כיון שאמר זה הוי כמו שפירש ואמר הן חסר הן יתר, ואם פחת מהמדה אחד מכ"ד שהוא רובע לכל סאה³⁸ או הותיר רובע לכל סאה הגיעו, דדבר מועט כזה הוי מחילה כמו גבי בית כור סתם כשעומד בתוכו.

³² שו"ע ונו"כ שם ז

³³ אבל ג"כ משמע שאינו מדקדק שאם לא יהיה בית כור שלם שיהא המקח בטל, אלא שישלם לו לפי ערך, שאם ימעט מבית כור ינכה לו מדמי בית כור, ואם יהיה יתר יוסיף לו. סמ"ע שם בז

³⁴ בשונה מכשאל"ל בית כור עפר סתם ואינו עומד בתוכו, דאם חסר או יתר אפילו רובע לכור יכולים לבטל אף אם יאמר לו המוכר תנכה לי מהדמים מה שחסר לך, דהלוקח יכול לומר כונתי היתה דוקא אבית כור שלם. סמ"ע שם.

³⁵ גם אינו דומה למ"ש הטור והמחבר לקמן בריש סימן רל"ב [ראה שם פרישה סעיף א' וסמ"ע סק"א] דכל דבר שנמכר במדה אפילו לית ביה שיעור אונאה המקח בטל, דהיינו דוקא כשהטעוהו וא"ל שהוא מדה כך וכך ולא נמצא כן, אבל כאן לא א"ל בבירור שהוא כך וכך, אלא א"ל שימדדו אם הוא כור כמו שהוא סבור וינכה לו אם הוא פחות מכור, כ"כ התוס' [ב"ב ק"ד ע"א ד"ה פחות], ועיין פרישה [סעיף ז']

³⁶ שו"ע ונו"כ שם ח

³⁷ המחבר לא כתב תיבת "זה", דהוא העתיק לשון הרמב"ם [פכ"ח ממכירה ה"ו] והרמב"ם העתיק לשון הגמרא ואיבעיא דאיפשטא הוא בגמרא דבאומר בית כור סתם ולא הזכיר מדה בחבל ולא הן חסר הן יתר, דדינו כאילו א"ל הן חסר הן יתר ועד רובע לבית סאה הוה מחילה, רק שהתוס' [שם ד"ה אלא לאו] והרא"ש [שם פ"ז סי' א'] הקשו אזה, ומפרשים דהגמרא מיירי בדעומד בתוכו וכמו שכתבו הטור ומור"ם בסעיף ו', והר"י הלוי [שם ק"ג ע"ב ד"ה איבעיא] מפרש הגמרא דמיירי בא"ל בית כור עפר זה אני מוכר לך, ושניהן אמת לדינא, דגם כשאומר לו בפירוש בית כור "זה" אף על פי שלא עמד בתוכו לא על חנם א"ל "זה", משו"ה ה"ל כאילו אמר הן חסר הן יתר.

³⁸ אחד מכ"ד מהסאה, שהסאה ו' קבין וכל קב תחלוק לרבעין תמצא בסאה כ"ד רבעין. סמ"ע שם כט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת בבא בתרא

ואם היה הפחת או היתרון יתר מרובע הקב לכל סאה, יחשוב עמו על כל הרבעים שחסרו או הותרו, וכל שפיחת מבית כור ינכה לו מן הדמים וכל שהותר על בית כור יחזיר לו אפילו הרבעים עצמם, אף על פי שאמר לו בפירוש הן חסר הן יתר³⁹.

י"א⁴⁰ דוקא שפחת שעדיין נקרא בית כור, אבל יתר מכון, שהפחת הוא כ"כ הרבה עד שבשביל פחת כזה לא נקרא בית כור, לא מהני הניכוי מהדמים, אלא מבטל המקח אם ירצה⁴¹, שהרי בית כור אמר לו. ודוקא שאין לו קרקע יותר, אבל מכר לו בית כור בשדותיו, נותן לו בית כור מכוון⁴².

ח. מה הוא מחזיר לו מעות ואם רצה מחזיר לו קרקע ולמה אמרו מחזיר לו מעות לייפות כחו של מוכר שאם שייר בשדה בית תשעה קבין

ומה הוא⁴³ מחזיר לו, רואין אם לא הגיע התוספות למ' קבין שהוא שיעור שדה, כגון שמכר לו ל"ד סאין והיה התוספת ל"ה רבעים⁴⁴, והרי יש כאן יותר מרובע לסאה⁴⁵, אז תלוי ברצון המוכר, אם ירצה המוכר צריך הלוקח לחזור לו קרקע, ואם ירצה צריך ליתן לו מעות ליפות כח המוכר. שכיון שאין בו שיעור שדה למה הוא לו.

³⁹ ואף על פי שלא הגיע התוספת למ' קבין שהוא שיעור שדה, אפילו הכי כיון שצריך להחזיר לו מחזיר לו גם הרבעים, כלומר ולא תימא די שיחזיר לו הנוסף על הרבעים והרבעים עצמם לא יחזיר, דהא אמרינן דמסתמא מחל לו רובע לסאה, הני מילי כשאין כאן מותר אלא רובע, אבל כשיש כאן מותר יותר מרובע לסאה אפילו מעט כיון שבא לכלל החזרה מחזיר לו הכל. לבוש וסמ"ע שם ל

⁴⁰ רמ"א שם

⁴¹ סמ"ע שם לא

⁴² ולא מהני מה שרוצה לנכות לו מהדמים לפי ערך אף שא"ל הן חסר הן יתר, כיון שיש לו קרקע מצידו להשלים לו הפחת. סמ"ע לב

⁴³ שו"ע ונו"כ שם ט

⁴⁴ ועדיין אינו שיעור שדה עד שיהא התוספת ל"ו רבעין דהוא ט' קבין. סמ"ע לד

⁴⁵ וכתב רשב"ם [ב"ב ק"ג ע"ב ד"ה יעשה] דלא מפלגינן בין פחות מט' קבין למ' קבין אלא ביתר מכאן, אבל אם פחת טפי מרובע לבית סאה לעולם ינכה לו מהדמים, דכיון דליכא בהאי שדה טפי ליכא לחיוביה למיהב ליה משדה אחר, ונראה דה"ה נמי אם המוכר רוצה ליתן לו משדה אחר שיכול הלוקח לומר מה אעשה בשדה קטנה כזו בפני עצמה, וצריך לנכות לו מהדמים, עכ"ל הטור. סמ"ע שם לד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא בתרא

ואם היתה התוספת סמוכה לשדה אחרת של מוכר מחזיר לו אותה תוספת קרקע, שהרי יכול לסמוך אותה לשאר שדותיו ואינו מפסיד כלום.

ט. ובגינה בית חצי קב ... ולא את הרובע בלבד הוא מחזיר אלא את כל המותר

ובגינה הוי⁴⁶ דין חצי קב כדין ט' קבין בשדה, שעד חצי קב תלוי ברצון המוכר רצה קרקע נותנה לו רצה מעות צריך ליתן לו, ונותן כשעת הזול, בין היתה בזול והוקירה או היתה ביוקר והוזלה כדי שלא יפסיד המוכר, שאינה ראויה לו לגינה כיון שאינה חצי קב, ואם הוא חצי קב צריך לקבל קרקע, שהרי הוא שיעור גינה בפני עצמה.

היתה לו שדה אחרת סמוכה לתוספת זו, נותן לו קרקע. וכן אם היתה התוספת ט' קבין. ומחשבים כל המותר, בין הרבעים בין הנשאר⁴⁷.

⁴⁶ שו"ע ונו"כ שם יב

⁴⁷ רמ"א שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

